

Plenair

- *Ik heb net een nieuwe CV-ketel aangeschaft, wat nu?*
 - Deze ketel gaat nog zeker 15 jaar mee dus het is niet het verzoek van de gemeentedat u deze nieuwe C-ketel nu al gaat vervangen voor een warmtepomp. De overstap naar aardgasvrij is vrijwillig.
- *In welke mate zijn eventuele kosten voor het verzwaren van het elektriciteitsnetwerk meegenomen? In dat geval moet de grond mogelijk ook open. Met een collectieve warmtepomp met buffervat is de totale elektriciteitsvraag lager en daarmee mogelijk geen verzwaring van het net nodig. Is Liander bij deze analyse betrokken?*
 - De verzwaring is niet meegenomen in het onderzoek. De infrastructuur in deze buurten is nog up-to-date. Afhankelijk van de planning moet gekeken worden of netverzwaring nodig is en wanneer. Alliander is betrokken bij het onderzoek.
- *Wanneer wordt er uiteindelijk geen aardgas meer geleverd? Is dat uiterlijk 2030 of is dat in 2050?*
 - In het ieder geval in 2050 maar de verwachting is dat dit straks fase gewijs gaat gebeuren en wijken/buurten eerder worden aangewezen om deze overstap te maken. Dit kan pas als hier wetgeving voor is, financiële middelen om de overstap betaalbaar te laten plaatsvinden en de raad hierover heeft kunnen besluiten.
- *Waarom kan de wijk niet op stadsverwarming worden aangesloten als een andere wijk, zoals Schuytgraaf, dat wel in zijn geheel kan?*
 - In Schuytgraaf kon een collectief warmtenet financieel uit omdat daar nog geen bestaande infrastructuur lag. Voor deze buurten is dat veel kostbaarder dan een individuele oplossing. Het warmtenet van Vattenfall zal worden ingezet in buurten met woningen met een lager energielabel en een grotere warmtevraag.
- *Als er een collectief systeem aangelegd wordt, is er dan nog keuzevrijheid om wel of niet hierbij aan te sluiten?*
 - Bij een collectief systeem heb je nog steeds keuzevrijheid maar zul je wel op hetzelfde moment een alternatief moeten hebben als het aardgas uit de buurt verdwijnt.
- *Opwekking van groene elektriciteit zou toch juist een integraal onderdeel moeten zijn van deze studie?*
 - We stimuleren zoveel mogelijk huishoudens zelf energie op te wekken. De opwekmogelijkheid verschilt per huis vandaar niet meegenomen.

Vragen gesteld in de chat

- *Wat betekent dit voor mijn gashaard.*
 - . Op dit moment worden er nog geen buurten aangewezen die geheel voor 2030 van het aardgas af gaan. Hiervoor moet na het vaststellen van een uitvoeringsplan voor de buurt door de raad, 8 jaar de tijd genomen worden. Er is nog geen wetgeving die het afsluiten van aardgas überhaupt mogelijk maakt. Vooral nog is de overstap vrijwillig en kunnen bewoners stapsgewijs overstappen op een natuurlijk moment.
- *Waterstof is op weg om ook voor huizen ter beschikking te komen. Dus zal ik dat niet zo maar afschrijven.*
 - Het voordeel van waterstof is dat je er energie mee opslaat. Het nadeel is dat het geen energiebron is, maar juist veel energie kost om 'groene' waterstof te maken. Op de korte termijn is groene waterstofgas niet voldoende beschikbaar. Waterstofgas is mogelijk op de lange termijn een oplossing in de energietransitie, maar dan vooral voor zware industrie en transport. De inzet van waterstofgas in de toekomst voor woningen is waarschijnlijk beperkt.
- *Wat bedoelen jullie met een warmtenet?*
 - Een warmtenet, is een netwerk van leidingen onder de grond waar warm water doorheen stroomt en af geeft aan de radiatoren. Dat warme water verwarmt huizen en gebouwen.
- *Bij ons in de straat denken we met een aantal om op de schuurtjes en uitbouw sedumdaken te creëren- helpt dit ook?*
 - Zeker helpt dat. Met het aanjaagfonds op www.arnhemaan.nl en met www.arnhemklimaatbestendig.nl.
- *Velen hebben zonnepanelen recent geïnstalleerd. Faciliteren betekent dan in ieder geval handhaving van de salderingsregeling lijkt mij.*
 - Daar gaat helaas de landelijke politiek over.
- *Het is handig om een omreken tabel te maken om de financiële consequenties van de verschillende opties zichtbaar te maken. Niet alleen van de investering, maar ook van de jaarlijkse kosten, en gebaseerd op je huidige gas en elektriciteitsverbruik.*
 - In het onderzoeksrapport treft een een grafiek aan op basis van TCO (Total Cost of Ownership). Daar is dat in meegenomen._.
- *Adviseren de woonwenscoaches ook t.a.v. een combinatie van technische maatregelen? Bijvoorbeeld hoeveel elektrische opwekking om een warmtepomp te voeden?*
 - Ja, het is een breed advies, kik op www.arnhemaan.nl voor meer informatie over de woonwenscoach en de andere tools.

- *Voor 1 m3 gas heb je 10 KWH nodig. Wordt daardoor de energierekening niet extreem hoog?*
 - De aardgasprijs wordt ook duurder. Bij de Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie is één van de uitgangspunten dat betaalbaarheid, betrouwbaarheid en zekerheid voor de eindgebruiker voorop staan.
Bij het vaststellen van de Arnhemse aanpak is door de gemeenteraad een amendement aangenomen waarin staat dat het uitgangspunt is dat kosten voor bewoners minimaal gelijk blijven of dalen door een lagere energierekening.

- *Zijn er al plannen voor een gemeentelijke subsidie om mensen te helpen de benodigde stappen te maken?*
 - Hier vindt u een overzicht van alle financiële regelingen voor inwoners:
www.arnhemaan.nl/gereedschap/financiele-regelingen-woningeigenaren.
Voor subsidies kunt u ook kijken op:
www.arnhem.nl/stad_en_wijken/Duurzame_energie/1/Energiebewust_wonen/Duurzame_subsidies_voor_u_w_woning.
Voor meer informatie over de ISDE-regeling (investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing) verwijzen we u naar: www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde.

- *Waarom nu nog meer investeren in Tuin van Elden? Ze gebruiken al heel weinig gas. Relatief hoge investering voor beetje gebruik.*
 - Dan is de stap naar aardgasvrij ook kleiner ten opzichten van wijken die eerst fors moeten isoleren.

Vragen gesteld in de deelgesprekken

- *Wat betekent dit voor mijn woning?*
 - Om de overstap te kunnen maken naar een all-electric oplossing moeten de woning aan het onderstaande voldoen:
 - energielabel A of beter
 - afgifte systeem geschikt voor Lage Temperatuurverwarming (radiatoren/convectoren of vloerverwarming)
 - Elektrisch koken
- *Ik wil geen warmtepomp in mijn tuin, kan dit ook ergens anders?*
 - Bij een individuele oplossing moeten de voorzieningen ook op eigen terrein komen helaas.
- *Wordt het beleid niet binnen 2 jaar weer gewijzigd waardoor we toch geen kansrijke wijk zijn?*
 - Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat all-electric de oplossing is voor deze buurten. Dit bleek al in 2019 uit de warmteverkenning van Over Morgen, In 2021 uit de warmtenetstrategie van Berenschot en nu ook uit het onderzoek van Sweco. De kosten voor een all-electric oplossing zijn de helft goedkoper dan een collectief systeem en geeft daarmee overduidelijk de richting aan.
- *Waarom in Tuin van Elden niet op warmtenet Vattenfall, loopt wel dichtbij. We willen wel graag op warmtenet en zijn er niet van overtuigd dat het duurder is. Laat Vattenfall maar investeren.*
 - *Doordat de woningdichtheid in Tuin van Elden laag is, de woningen uitstekend geïsoleerd zijn en de warmtvraag laag is, zijn de kosten voor het aansluiten op het warmtenet veel duurder dan een individuele all-electric oplossing. Hiernaast hebben wij deze hoge- en middentemperatuur nodig in buurten die afhankelijk zijn van deze warmte*
- *Hoe werkt een warmtepomp, maakt deze niet te veel geluid en is dit voldoende uitontwikkeld en niet nog in pioniersfase?*
 - **Sweco.**
- *Wat is het verschil tussen een woonwensencoach, energiecoach en een maatwerkadvies.*
 - Een woonwensencoach en energiecoach is iemand die bij je thuis komt. Woonwensencoach is voor particulieren woningeigenaren en een energiecoach is voor inwoners die rond de armoede grens leven, ook huurders. Een maatwerkadvies is een online tool waarmee je advies krijgt over de verduurzaming van je woning.
- *Wat moet je doen als de CV-ketel er mee stopt? Wat is een goed moment om over te stappen, mis ik dan niet net een betere oplossing?*
 - Belangrijk is optijd te oriënteren naar de mogelijkheden zodat je als de ketel ermee stop je snel kunt schakelen. Eerste stap is om na te gaan of je woning verder op alle fronten voldoet (isolatie, juiste afgiftesysteem, elektrisch koken) .Op die onderdelen kun je je huis al langzaam voorbereiden.

- *Om van het aardgas af te gaan is een kostbare aangelegenheid maar ideologisch een mooi streven. Waarom gaan we toch niet voor een collectief systeem samen met de directe buren of Volkshuisvesting?*
- Al eerder is aangegeven dat een collectief systeem circa 2 keer zoveel geld kost.